

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ใช้เทคนิคการวิจัย EDFR (Ethnographic Delphi Futures research) เทคนิคการวิจัย EDFR เป็นเทคนิควิจัยอนาคต โดยผสมผสานระหว่างเทคนิค EFR (Ethnographic Futures research) กับเทคนิคเดลฟาย (Delphi) เข้าด้วยกัน มีความมุ่งหมายเพื่อเสนอภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดใน ทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) ดำเนินการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ระยะที่ 2 การศึกษาภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วน จังหวัดที่เป็นไปได้

ระยะที่ 3 การประชุมกลุ่มย่อยผู้ทรงคุณวุฒิเสนอภาวะผู้นำทางการศึกษา ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2556 – 2565) ดังรายละเอียดที่จะนำเสนอตามลำดับต่อไปนี้

การนำเสนอในบทนี้ได้กล่าวถึงสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดที่นำเสนอตามลำดับต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

องค์ประกอบภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดใน ทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) มีองค์ประกอบหลัก 12 ด้าน 66 ตัวชี้วัด ดังนี้คือ

1. ด้านความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา

มี 7 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1.1) นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดให้ทุกคนมี สิทธิทางการศึกษา เช่น เด็กพิเศษ ผู้ทุพพลภาพ ผู้ด้อยโอกาส เพื่อศึกษาในโรงเรียนสังกัด 1.2) นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดการศึกษาให้เด็กอย่างทั่วถึง เช่น เด็กที่อยู่ห่างไกล

เด็กต่างชาติ และให้มีความรักห้องที่อยู่และจัดให้เรียนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย
 1.3) นายกฯ อบจ. จัดให้มีสิ่งก่อสร้างอาคารสถานที่ให้มีความพร้อมในการจัดการเรียน
 การสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น 1.4) นายกฯ อบจ. จัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนใน
 สังกัดอย่างเท่าเทียมกัน 1.5) นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับ AEC
 มีการนำเอาเทคโนโลยีให้ทันสมัยมากยิ่งขึ้น 1.6) นายกฯ อบจ. จะให้มีการ จัดทำระบบ
 ฐานข้อมูลเด็กวัยเรียน เด็กตกค้าง เพื่อ ให้ทุกคนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษา 1.7) นายกฯ
 อบจ. จะให้มีการจัดสิทธิประโยชน์ของบุคลากรให้มีความเท่าเทียมกับบุคลากรของ สพฐ.

2. นโยบายด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย

มี 4 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 2.1) นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดตั้งศูนย์
 พัฒนาเด็กเล็กขึ้นเพื่อให้บริการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ 2.2) นายกฯ อบจ. จะมีการ
 จัดทำหลักสูตร การคัดเลือกบุคลากรที่มีทักษะ และการผลิตสื่อการเรียนรู้อันปฐมวัย
 อย่างมีคุณภาพ 2.3) นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบการจัดการศึกษา
 ปฐมวัยโดยเน้นด้านความปลอดภัย สุขภาพ อนามัย และอาหาร ให้มีความเท่าเทียมกับ
 ต่างประเทศ 2.4) นายกฯ อบจ. จัดให้มีการศึกษาปฐมวัยเป็นการสร้างพื้นฐานชีวิต
 เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนาคต

3. ด้านคุณภาพมาตรฐานการศึกษา

มี 6 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 3.1) นายกฯ อบจ. จะให้มีการพัฒนา
 มาตรฐานการศึกษาโรงเรียนในสังกัดให้สอดคล้องกับบริบทแวดล้อมของท้องถิ่นและชุมชน
 3.2) นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดการระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน
 ในสังกัด เพื่อให้มีมาตรฐานทัดเทียมกับ ASEAN หรือเทียบเท่าระดับโลก 3.3) นายกฯ อบจ.
 จะให้มีการจัดการระบบการประกันคุณภาพภายนอก จากสำนักงานรับรองคุณภาพ
 การศึกษา (สมศ.) 3.4) นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาท้องถิ่น
 เพื่อเป็นเป้าหมาย ทิศทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดและเป็นไป
 ตามมาตรฐานกลาง 3.5) นายกฯ อบจ. จะให้มีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)
 กับโรงเรียน มหาวิทยาลัย เพื่อร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น 3.6) นายกฯ
 อบจ. จะให้มีการจัดทำมาตรฐานทางการศึกษาของ อบจ. โดยเฉพาะ เช่น ทักษะชีวิต
 การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ทักษะภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ฯลฯ

4. ด้านระบบบริหารและการจัดการศึกษา

มี 4 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 4.1) นายกฯ อบจ. จะให้มีการยกฐานะกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นสำนักงานการศึกษาเพื่อการบริหารจัดการให้มีความชัดเจน 4.2) นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดการศึกษาตามเอกลักษณ์ของโรงเรียนและความต้องการของแต่ละพื้นที่ 4.3) นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อย่างชัดเจน 4.4) นายกฯ อบจ. จะให้มีการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในท้องถิ่น เพื่อประโยชน์กับท้องถิ่นมากขึ้น

5. ด้านครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

มี 6 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 5.1) นายกฯ อบจ. จะให้มีการวางแผนพัฒนาครูในโรงเรียน ครูท้องถิ่น ทั้งการพัฒนาตนเอง และเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในท้องถิ่น มาร่วมสอน 5.2) นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดอบรม ศึกษาดูงาน และส่งเสริมการศึกษาต่อเพื่อพัฒนาครู บุคลากรให้มีความสามารถในการสอน หรือมีคุณวุฒิที่สูงขึ้น 5.3) นายกฯ อบจ. จะให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา เช่น มีตำราเป็นของตนเอง ครูทุกคนจะต้องสามารถสอนได้อย่างน้อย 2 ภาษา และแต่ละโรงเรียนจะต้องมีครูชาวต่างชาติ 5.4) นายกฯ อบจ. จะให้มีการสอบบรรจุเพื่อคัดเลือกคนเก่ง มีจิตวิญญาณครู มาปฏิบัติหน้าที่จัดการเรียนการสอน 5.5) นายกฯ อบจ. จะให้มีการยกย่องเชิดชูครู และบุคลากรทางการศึกษา เช่น มอบเกียรติบัตรและของรางวัล เป็นระยะๆ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้กับครูทุกคน 5.6) นายกฯ อบจ. จะให้มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาตนเองให้ได้รับวิทยฐานะสูงขึ้น

6. ด้านหลักสูตร

มี 4 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 6.1) นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดทำหลักสูตร การอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน ด้านภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง ท้องถิ่นและชุมชน 6.2) นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อสร้างเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ซึ่งมีความครอบคลุมทั้งท้องถิ่นและบริบทโลก 6.3) นายกฯ อบจ. จะให้มีหลักสูตรที่สามารถให้นักเรียนและบุคคลภายนอกที่สนใจสามารถมาเรียนร่วมได้ 6.4) นายกฯ อบจ. จะให้มีการส่งเสริมความร่วมมือกับโรงเรียนมัธยมชั้นนำทั้งในและ

ต่างประเทศเพื่อให้เป็นโรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น 6.5) นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดทำหลักสูตร ที่เน้นวิชาชีพทั้งเกษตรกรรมอุตสาหกรรม และกีฬา 6.6) นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดทำหลักสูตรเพื่อการพัฒนาเฉพาะด้าน เช่น หลักสูตรท่องเที่ยว หลักสูตรภาษา ต่างประเทศ หลักสูตรทางธุรกิจ และอุตสาหกรรม

7. ด้านกระบวนการเรียนรู้

มี 5 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 7.1) นายกฯ อบจ. จะจัดให้โรงเรียนในสังกัดจะมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับสภาพของสังคมและท้องถิ่น 7.2) นายกฯ อบจ. จะจัดให้โรงเรียนในสังกัด จะมีการจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณและคิดอย่างสร้างสรรค์ ด้วยตนเอง 7.3) นายกฯ อบจ. จะจัดให้โรงเรียนในสังกัด จะมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน 7.4) นายกฯ อบจ. จะจัดให้โรงเรียนในสังกัด จะมีการประเมินผู้เรียนหลากหลายวิธีการ 7.5) นายกฯ อบจ. จะจัดให้โรงเรียนในสังกัด จะมีการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ และมีการฝึกปฏิบัติตามโรงงานหรือหน่วยงานจริง

8. ด้านทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

มี 4 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 8.1) นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมจากที่รัฐบาลจัดสรรเพื่อพัฒนาการศึกษา อย่างเพียงพอ 8.2) นายกฯ อบจ. จะให้มีการเปิดโอกาสให้โรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนองบประมาณตามความต้องการพัฒนาการศึกษาโดยใช้ข้อมูลโรงเรียนเป็นฐาน 8.3) นายกฯ อบจ. จะให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนทั้งจากบุคคล องค์กร หน่วยงานภาครัฐและเอกชนเพื่อการพัฒนา 8.4) นายกฯ อบจ. จะให้มีการแก้กฎระเบียบต่างๆ ด้านงบประมาณเพื่อความสะดวกในการบริหารงานได้อย่างคล่องตัว

9. ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

มี 5 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 9.1) นายกฯ อบจ. จะให้มีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโรงเรียน เช่น ห้องสมุดมีชีวิต

ห้องเรียน ICT และเปิดกว้างให้ชุมชนสามารถเข้าถึงได้ด้วย 9.2) นายกฯ อบจ. จะมีศูนย์เทคโนโลยี ทั้งวิทยุโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เพื่อบริการนักเรียน บุคลากรทางการศึกษา และสามารถเรียนรู้ร่วมกับชุมชนได้ 9.3) นายกฯ อบจ. จะให้มีการสนับสนุนครู และบุคลากรทางการศึกษาในการอบรม ศึกษาดูงาน ให้สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหาร และจัดการศึกษาได้ 9.4) นายกฯ อบจ. จะส่งเสริมให้ทุกโรงเรียนมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีความเร็วสูง มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ และมีซอฟต์แวร์ด้านการบริหารและการเรียนรู้ 9.5) นายกฯ อบจ. จะให้มีการเชื่อมต่อระบบสารสนเทศของ อบจ. เข้ากับห้องสมุดของมหาวิทยาลัย เพื่อประโยชน์ของนักเรียนมากยิ่งขึ้น

10. ด้านการส่งเสริมกีฬา นันทนาการและกิจกรรมเด็ก

มี 6 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 10.1) นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดตั้งศูนย์นันทนาการและกีฬาเพื่อให้บริการนักเรียนผู้ปกครองและชุมชน เพื่อการออกกำลังกาย และหลีกเลี่ยงยาเสพติด 10.2) นายกฯ อบจ. จะมีการจัดตั้งศูนย์กีฬาสำหรับเด็กและเยาวชน เพื่อส่งเสริมให้เป็นตัวแทนนักกีฬาระดับจังหวัด ระดับชาติ และเป็นนักกีฬาอาชีพต่อไป 10.3) นายกฯ อบจ. จะให้มีหน่วยงานกองการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อสนับสนุนความเป็นเลิศทางด้านกีฬาและการท่องเที่ยว 10.4) นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดค่ายกีฬาไทยหรือกีฬาพื้นบ้าน กีฬาสากล ดนตรีไทย ดนตรีสากล และกิจกรรมเด็ก เช่น กิจกรรมลูกเสือเพื่อเสริมสร้างวินัย 10.5) นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดตั้งห้องสมุด ศูนย์การเรียนรู้ที่ได้มาตรฐานทุกโรงเรียน 10.6) นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดตั้งพิพิธภัณฑสถาน ห้องฟ้าจำลอง ห้องสมุดมีชีวิต โรงหนังระบบลิ้มิตี เพื่อให้โอกาสการเรียนรู้ของนักเรียนและชุมชน

11. ด้านการส่งเสริมอาชีพ

มี 6 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 11.1) นายกฯ อบจ. จะมีการจัดทำหลักสูตรฝึกอาชีพระยะสั้นให้บริการแก่นักเรียนและประชาชนทั่วไป 11.2) นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดตั้งเครือข่ายในการส่งเสริมอาชีพ มีสถานประกอบการเพื่อการฝึกงาน 11.3) นายกฯ อบจ. จะให้มีการพัฒนาแหล่งอาชีพในชุมชน เช่น อุตสาหกรรมพื้นบ้านต่างๆ ศิลปอาชีพ เพื่อเป็นแหล่งอาชีพในชุมชน 11.4) นายกฯ อบจ. จะให้มีหลักสูตรคู่ขนานของหลักสูตรสามัญกับหลักสูตรอาชีพ เช่น จบ ม.6 และได้วุฒิ ปวช. 11.5) นายกฯ อบจ. จะมีการจัดตั้งร้านจำหน่ายสินค้าจากการฝึกงานของนักเรียนและชุมชนที่ผ่านการฝึก

12. ด้านการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญา

ท้องถิ่น

มี 7 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 12.1) นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดงบประมาณอุดหนุนเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนจัดศูนย์การเรียนรู้ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตและประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น 12.2) นายกฯ อบจ. จะให้มีการกำหนดให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาแต่งกายด้วยเสื้อผ้าพื้นเมืองหนึ่งวันต่อสัปดาห์เพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น 12.3) นายกฯ อบจ. จะให้มีการส่งเสริมให้โรงเรียนจัดกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนา ประเพณี ของท้องถิ่น อย่างสม่ำเสมอ 12.4) นายกฯ อบจ. จะให้โรงเรียนส่งเสริมการจัดกิจกรรมในการปรับตัวเข้ากับสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ให้ครูและนักเรียนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข 12.5) นายกฯ อบจ. จะให้มีการบูรณาการด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและรักษาประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามให้คงอยู่ต่อไป 12.6) นายกฯ อบจ. จะให้โรงเรียนส่งเสริมการเชิญวิทยากรภายนอก ผู้อาวุโส ในชุมชนมาแล้วเหตุการณ์สำคัญ เพื่อให้ครูและนักเรียนเกิดความสำนึกรักบ้านเกิด 12.7) นายกฯ อบจ. จะให้มีการสนับสนุนครูเป็นต้นแบบทางศิลปะ วัฒนธรรมที่ดีของแต่ละท้องถิ่นและชุมชน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) พบประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย คือ ภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย 12 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา

นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดให้ทุกคนมีสิทธิทางการศึกษา เช่น เด็กพิเศษ ผู้ทุพพลภาพ ผู้ด้อยโอกาส เพื่อศึกษาในโรงเรียนสังกัด มีการจัดการศึกษาให้เด็กอย่างทั่วถึง เช่น เด็กที่อยู่ห่างไกล เด็กต่างชาติ มีความรักท้องถิ่นและจัดให้เรียนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย มีสิ่งก่อสร้างอาคารสถานที่ให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น จัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนในสังกัดอย่างเท่าเทียมกัน มีการจัด

การศึกษาให้สอดคล้องกับ AEC มีการนำเอาเทคโนโลยีให้ทันสมัยมากยิ่งขึ้น มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลเด็กวัยเรียน เด็กตกค้าง เพื่อให้ทุกคนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษา นายก ๗ อบจ. จะให้มีการจัดสิทธิประโยชน์ของบุคคลกรให้มีความเท่าเทียมกับบุคลากรของ สพฐ. จะให้มีการจัดการให้ทุกคนมีสิทธิทางการศึกษา เช่น เด็กพิเศษ ทูพลภาพ ผู้ด้อยโอกาส เด็กที่อยู่ห่างไกล ให้มีอาคารสถานที่ พร้อมการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนสอดคล้องกับ AEC ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (ราชกิจจานุเบกษา, 2550 : 8) มาตรา 30 บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญจะกระทำมิได้มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม และยังสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ปฏิรูปการศึกษา. 2545 : 80) ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 10 การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ และมาตรา 41 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น (ปฏิรูปการศึกษา. 2545 : 81) และยังสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2545 – 2559) ว่า เป้าหมายของการจัดการศึกษาคือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น โดยจัดการศึกษาได้ทั้ง 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย และเด็กในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับทุกคนได้รับการศึกษา รวมถึงเด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับมีโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน บุคคลที่ได้รับการศึกษาไม่ถึงระดับ

การศึกษาภาคบังคับและการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องได้รับโอกาส เข้ารับบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ยังมีระบบบริหารหรือการประสาน ให้ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสได้รับบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรณีพิเศษตามศักยภาพที่จะเรียนได้ และส่งเสริมและสนับสนุนบุคคลที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสม และนโยบายและยุทธศาสตร์รัฐบาลด้านการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 1 – 3) ที่กำหนดนโยบายว่า ควรจัดให้ทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาฟรี 15 ปี ตั้งแต่ระดับอนุบาลไปจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้เกิดความเสมอภาคและความเป็นธรรมในโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ทั้งผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ผู้บกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา และชนต่างวัฒนธรรม รวมทั้งยกระดับการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในชุมชน อีกทั้งสอดคล้องกับ ประเสริฐ ลาวัญญ์วิสุทธิ (2550 : 35) ; ธนกร เชื้อจำรูญ. (2554 : 304–305) ที่เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จต้องมีการกระจายอำนาจไปยังส่วนต่างๆ ทุกระดับของโรงเรียน มีการสร้างเครือข่ายของการตัดสินใจในระดับโรงเรียนให้ทุกคนมีส่วนร่วมมากที่สุด

2. ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย

นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้นเพื่อให้บริหารจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มีการจัดทำหลักสูตร การคัดเลือกบุคลากรที่มีทักษะ และการผลิตสื่อการเรียนรู้อันปฐมวัยอย่างมีคุณภาพ มีการจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบการจัดการศึกษาปฐมวัยโดยเน้นด้านความปลอดภัย สุขภาพ อนามัย และอาหาร ให้มีความเท่าเทียมกับต่างประเทศ มีการศึกษาปฐมวัยเป็นการสร้างพื้นฐานชีวิต เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนาคต จัดให้มีหลักสูตรการคัดเลือกบุคลากรและ มีหน่วยงานรับผิดชอบเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

3. ด้านคุณภาพมาตรฐานการศึกษา

นายกฯ อบจ. จะให้มีการพัฒนามาตรฐานการศึกษาโรงเรียนในสังกัดให้สอดคล้องกับบริบทแวดล้อมของท้องถิ่นและชุมชน มีการจัดการระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนในสังกัด เพื่อให้มีมาตรฐานทัดเทียมกับ ASEAN หรือเทียบเท่าระดับ มีการจัดการระบบการประกันคุณภาพภายนอก จากสำนักงานรับรอง

คุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาท้องถิ่น เพื่อเป็นเป้าหมาย ทิศทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด และเป็นไปตามมาตรฐานกลาง มีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับโรงเรียน มหาวิทยาลัย เพื่อร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น มีการจัดทำมาตรฐานทางการศึกษาของอบจ. โดยเฉพาะ เช่น ทักษะชีวิต การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ทักษะภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ฯลฯ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ปฏิรูปการศึกษา. 2545 : 80) ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 42 ว่า ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย และหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้ายและเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนและมาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากรคณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น และยังสอดคล้องกับและธีระ รุญเจริญ (2550 : 155) ; ธนกร เชื้อจรรย์ (2554 : 306) ได้อธิบายแนวคิดการบริหารสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานว่า แนวทางการ

ประเมินภายในเพื่อประกันคุณภาพการศึกษา เป็นสิ่งที่สถานศึกษาจะต้องนำไปดำเนินการ เพื่อเป็นการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา

4. ด้านระบบบริหารและจัดการศึกษา

นายกฯ อบจ. จะให้มีการยกฐานะกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นสำนักงานการศึกษาเพื่อการบริหารจัดการให้มีความชัดเจน มีการจัดการศึกษาตามเอกลักษณ์ของโรงเรียนและความต้องการของแต่ละพื้นที่ มีการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อย่างชัดเจน และมีการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในท้องถิ่น เพื่อประโยชน์กับท้องถิ่นมากขึ้น สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 9) กำหนดไว้ในหมวด 5 ว่าด้วยการบริหารจัดการ มาตรา 41 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น มาตรา 42 ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสอดคล้องกับธีระ รุณเจริญ (2550 : 155) ได้อธิบายถึงแนวคิดการบริหารสถานศึกษาในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้ คือ 1) แนวคิดการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย 1.1) การวางแผนอัตรากำลัง 1.2) การกำหนดตำแหน่ง 1.3) การเกลี่ยอัตรากำลัง 1.4) การสรรหาและบรรจุตั้งแต่ 1.5) การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและการเตรียมความพร้อมและการพัฒนาอย่างเข้มข้น 1.6) การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 1.7) เงินเดือนและค่าตอบแทน 1.8) การเลื่อนขึ้นเงินเดือน 1.9) การพัฒนาข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา 1.10) การประเมินผลการปฏิบัติงาน 1.11) มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ 1.12) การดำเนินการทางวินัย การลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 1.13) การอุทธรณ์ 1.14) การร้องทุกข์ 1.15) การออกจากราชการ 2) แนวคิดการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ประกอบด้วย 2.1) การจัดตั้งงบประมาณ 2.2) การจัดสรรงบประมาณ 2.3) การโอนงบประมาณและการเปลี่ยนแปลงงบประมาณ 2.4) การรายงาน

ผล 2.5) การตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ
 2.6) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 2.7) การจัดการทรัพยากร 2.8)
 การบริหารการเงิน 2.9) การบริหารการเงินและบัญชี 2.10) การบริหารงานพัสดุและ
 สินทรัพย์ 3) แนวคิดการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา 3.1) การพัฒนาระบบและ
 เครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ 3.2) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา 3.3)
 การวางแผนการศึกษา 3.4) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน 3.5) การจัดระบบการ
 บริหารและการพัฒนาองค์กร 3.6) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน 3.7) งาน
 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 3.8) งานเลขานุการคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา 3.9)
 การดำเนินงานธุรการ ด้านการเงิน การคลัง บัญชีและพัสดุ 3.10) การอำนวยการด้าน
 บุคลากร 3.11) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 3.12) การจัดทำสำมะโน
 ผู้เรียน 3.13) การรับนักเรียน 3.14) การจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา 3.15)
 การอำนวยการและการประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตาม
 อัจฉริยะ 3.16) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 3.17) การทัศนศึกษา 3.18) การ
 ประชาสัมพันธ์งานการศึกษา 3.19) การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษา
 ของบุคคล ชุมชนองค์กรหน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่น 3.20) งานประสานงานราชการ
 กับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น 3.21) งานกำกับดูแลสถานศึกษา ติดตาม ตรวจสอบ ประ
 เมณิผลและรายงาน 3.22) การจัดระบบควบคุมภายในหน่วยงาน 4. แนวคิดการ
 บริหารงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย 4.1) การพัฒนาหลักสูตร
 สถานศึกษา 4.2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4.3) การวัดผล ประเมินผลและการ
 เทียบโอนผลการเรียน 4.4) การประกันคุณภาพในมาตรฐานการศึกษา 4.5) การพัฒนา
 การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 4.6) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 4.7)
 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 4.8) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทาง
 วิชาการ และสำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น ธนกร เชื้อจำรูญ. (2554
 : 307) ที่กล่าวไว้ว่า ให้มีการจัดการศึกษาตามเอกลักษณ์ของโรงเรียนและความต้องการ
 ของแต่ละพื้นที่ มีการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีด้านการศึกษา ศาสนา
 และวัฒนธรรม อย่างชัดเจน และมีการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในท้องถิ่น

5. ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

นายกฯ อบจ. จะให้มีการวางแผนพัฒนาครูในโรงเรียน ครูท้องถิ่น ทั้งการ พัฒนาตนเอง และเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในท้องถิ่นมาร่วมสอน มีการจัดอบรม ศึกษา ดูงาน และส่งเสริมการศึกษาต่อเพื่อพัฒนาครู บุคลากรให้มีความสามารถในการสอน หรือ มีคุณวุฒิที่สูงขึ้น มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา เช่น มีตำราเป็นของตนเอง ครูทุกคนจะต้องสามารถสอนได้อย่างน้อย ภาษา และแต่ละ โรงเรียนจะต้องมีครูชาวต่างชาติ มีการสอบบรรจุเพื่อคัดเลือกคนเก่ง มีจิตวิญญาณครู มา ปฏิบัติหน้าที่จัดการเรียนการสอน มีการยกย่องเชิดชูครู และบุคลากรทางการศึกษา เช่น มอบเกียรติบัตรและของรางวัล เป็นระยะๆ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้กับครูทุกคน และให้ ให้ มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาตนเองให้ได้รับวิทยฐานะสูงขึ้น

6. ด้านหลักสูตร

นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดทำหลักสูตรการอบรม สัมมนา ศึกษา ดูงาน ด้านภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง ท้องถิ่นและ ชุมชนมีการจัดหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อสร้างเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ซึ่งมีความครอบคลุมทั้ง ท้องถิ่นและบริบทโลก มีหลักสูตรที่สามารถให้นักเรียนและบุคคลภายนอกที่สนใจสามารถ มาเรียนร่วมได้ มีการส่งเสริมความร่วมมือกับโรงเรียนมัธยมชั้นนำทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้เป็นโรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น มีการจัดทำหลักสูตร ที่เน้นวิชาชีพทั้งเกษตรกรรมอุตสาหกรรม และกีฬา และมีการจัดทำ หลักสูตรเพื่อการพัฒนาเฉพาะด้าน เช่น หลักสูตรท่องเที่ยว หลักสูตรภาษา ต่างประเทศ หลักสูตรทางธุรกิจและอุตสาหกรรม

7. ด้านกระบวนการเรียนรู้

นายกฯ อบจ. จะจัดให้โรงเรียนในสังกัดจะมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ หลากหลายสอดคล้องกับสภาพของสังคมและท้องถิ่น ให้โรงเรียนในสังกัด จะมีการ จัดการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณและคิดอย่าง สร้างสรรค์ ด้วยตนเอง ให้โรงเรียนในสังกัด จะมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ให้โรงเรียนในสังกัด จะมีการ

ประเมินผู้เรียนหลากหลาย และให้โรงเรียนในสังกัดมีการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ และมีการฝึกปฏิบัติตามโรงงาน หรือหน่วยงานจริง

8. ด้านทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา

นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมจากที่รัฐบาลจัดสรร เพื่อพัฒนาการศึกษา อย่างเพียงพอ มีการเปิดโอกาสให้โรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนองบประมาณตามความต้องการพัฒนาการศึกษาโดยใช้ข้อมูลโรงเรียนเป็นฐาน มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนทั้งจากบุคคล องค์กร หน่วยงานภาครัฐและเอกชนเพื่อการพัฒนา มีการแก้กฎระเบียบต่างๆ ด้านงบประมาณเพื่อความสะดวกในการบริหารงานได้อย่างคล่องตัว

9. ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

นายกฯ อบจ. จะให้มีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโรงเรียน เช่น ห้องสมุดมีชีวิต ห้องเรียน ICT และเปิดกว้างให้ชุมชนสามารถเข้าถึงได้ด้วย มีศูนย์เทคโนโลยี ทั้งวิทยุโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เพื่อบริการนักเรียน บุคลากรทางการศึกษา และสามารถเรียนรู้ร่วมกับชุมชนได้ มีการสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาในการอบรม ศึกษาดูงาน ให้สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหาร และจัดการศึกษาได้ ส่งเสริมให้ทุกโรงเรียนมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีความเร็วสูง มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ และมีซอฟต์แวร์ด้านการบริหารและการเรียนรู้ และมีการเชื่อมต่อบริบบสารสนเทศของ อบจ. เข้ากับห้องสมุดของมหาวิทยาลัย เพื่อประโยชน์ของนักเรียนมากยิ่งขึ้น

10. ด้านส่งเสริมกีฬาันทนาการและกิจกรรมเด็ก

นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดตั้งศูนย์นันทนาการและกีฬาเพื่อให้บริการนักเรียนผู้ปกครองและชุมชน เพื่อการออกกำลังกายและหลีกเลี่ยงยาเสพติด มีการจัดตั้งศูนย์กีฬาสำหรับเด็กและเยาวชน เพื่อส่งเสริมให้เป็นตัวแทนนักกีฬาระดับจังหวัด ระดับชาติ และเป็นนักกีฬาอาชีพต่อไป มีหน่วยงานกองการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อสนับสนุนความเป็นเลิศทางด้านกีฬาและการท่องเที่ยว มีการจัดค่ายกีฬาไทยหรือกีฬาพื้นบ้าน กีฬาสากล ดนตรีไทย ดนตรีสากล และกิจกรรมเด็ก เช่น กิจกรรมลูกเสือเพื่อ

เสริมสร้างวินัย มีการจัดตั้งห้องสมุด ศูนย์การเรียนรู้ที่ได้มาตรฐานทุกโรงเรียน และมีการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ ห้องฟ้าจำลอง ห้องสมุดมีชีวิต โรงหนังระบบสื่อบันทึก เพื่อให้โอกาสการเรียนรู้ของนักเรียนและชุมชน

11. ด้านการส่งเสริมอาชีพ

นายกฯ อบจ. จะมีการจัดทำหลักสูตรฝึกอาชีพระยะสั้นให้บริการแก่นักเรียนและประชาชนทั่วไป มีการจัดตั้งเครือข่ายในการส่งเสริมอาชีพ มีสถานประกอบการเพื่อการฝึกงาน มีการพัฒนาแหล่งอาชีพในชุมชน เช่น อุตสาหกรรมพื้นบ้านต่างๆ ศิลปอาชีพ เพื่อเป็นแหล่งอาชีพในชุมชน มีหลักสูตรคู่ขนานของหลักสูตรสามัญกับหลักสูตรอาชีพ เช่น จบ ม.6 และได้วุฒิ ปวช. และมีการจัดตั้งร้านจำหน่ายสินค้าจากการฝึกงานของนักเรียนและชุมชนที่ผ่านการฝึก

12. ด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญา

ท้องถิ่น

นายกฯ อบจ. จะให้มีการจัดงบประมาณอุดหนุนเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนจัดศูนย์การเรียนรู้ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตและประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการกำหนดให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาแต่งกายด้วยเสื้อผ้าพื้นเมืองหนึ่งวันต่อสัปดาห์เพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นมีการส่งเสริมให้โรงเรียนจัดกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนา ประเพณี ของท้องถิ่น อย่างสม่ำเสมอให้โรงเรียนส่งเสริมการจัดกิจกรรมในการปรับตัวเข้ากับสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ให้ครูและนักเรียนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข มีการบูรณาการด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและรักษาประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามให้คงอยู่ต่อไป ให้โรงเรียนส่งเสริมการเชิญวิทยากรภายนอก ผู้อาวุโส ในชุมชนมาเล่าเหตุการณ์สำคัญ เพื่อให้ครูและนักเรียนเกิดความสำนึกรักบ้านเกิด และมีการสนับสนุนครูเป็นต้นแบบทางศิลปะ วัฒนธรรมที่ดีของแต่ละท้องถิ่นและชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

ผู้บริหารระดับนโยบาย สามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและกำหนดหลักสูตรในการพัฒนานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือผู้บริหารในองค์กรท้องถิ่นระดับอื่นๆ ผู้การเป็นผู้บริหารการศึกษามีอาชีพ เพื่อส่งผลต่อการบริหารจัดการทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาผู้บริหารผู้การเป็นมืออาชีพยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาภาวะผู้นำด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของหน่วยงาน